

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

Activitats

1. Què significa emprendre i quin n'és el principal objectiu?

Emprendre vol dir iniciar un negoci o projecte assumint riscos i responsabilitats amb l'objectiu de generar valor econòmic i/o social. El seu objectiu principal és convertir una idea en una realitat sostenible i rendible.

2. Penseu en alguna emprenedoria personal, laboral o empresarial vostra, d'un familiar o d'un amic o amiga. Quins han estat els avantatges i els inconvenients que has o han trobat en emprendre?

Resposta oberta.

Exemple: Un familiar va obrir una botiga de productes ecològics.

Avantatges :

- Autonomia i flexibilitat en la presa de decisions.
- Possibilitat d'obtenir més ingressos.
- Satisfacció personal de crear un negoci propi.

Inconvenients:

- Alta inversió inicial.
- Incertesa econòmica.
- Llarga jornada laboral.

3. Quina és la diferència entre actituds, aptituds i habilitats clau?

- Actituds: predisposició per actuar de manera determinada (exemple: perseverança).
- Aptituds: capacitats adquirides o innates per executar tasques (exemple: coneixements en finances).
- Habilitats clau: destreses pràctiques que permeten afrontar desafiaments (exemple: lideratge, gestió del temps).

4. Per parelles, prepareu una infografia que presenti una persona emprenedora espanyola, identificant la seva o les seves emprenedories, actituds, aptituds i habilitats clau. Presenteu-la a la resta de la classe.

Resposta oberta. Exemple: Amancio Ortega (Zara)

- Actituds: Perseverança, visió empresarial.
- Aptituds: Coneixement del sector tèxtil, gestió empresarial.

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

- Habilitats clau: Innovació, lideratge, estratègia de mercat.

POSA'T A PROVA

GreenHarvest és una empresa mitjana que es dedica a la producció i comercialització d'aliments processats com salses, conserves i snacks. La companyia ha notat que les persones consumidores estan cada vegada més interessades en productes sostenibles i ecològics, però la seva línia actual no inclou aquest tipus d'opcions.

Per mantenir-se competitiva, GreenHarvest llança una convocatòria interna amb l'objectiu que les persones empleades proposin idees que diversifiquin la seva oferta de productes, donant suport a projectes seleccionats amb temps de treball i recursos econòmics.

Martín Sánchez (encarregat de producció) observa que GreenHarvest genera una gran quantitat de malbaratament alimentari, com fruites i vegetals, que no compleixen amb els estàndards estètics, però són perfectament utilitzables. Proposa crear una nova línia de productes:

- GreenSnack, snacks ecològics elaborats amb fruites i vegetals descartats.
- Característiques: ingredients 100 % naturals i ecològics, envasos biodegradables i certificació de comerç just, destacant que una part dels guanys serà destinada a donar suport a les persones que treballin en l'agricultura.

La proposta de Martín és seleccionada per la direcció de GreenHarvest. L'equip rep un pressupost inicial de 15 000 € i quatre mesos per desenvolupar un prototip.

Els resultats inicials van ser:

- En els primers tres mesos de prova, GreenSnack genera un 10 % d'augment en les vendes totals de l'empresa.
- El malbaratament alimentari de GreenHarvest es redueix en un 25 %.
- Els clients perceben GreenHarvest com una empresa innovadora i compromesa amb la sostenibilitat.

- a) Quines característiques fan del projecte GreenSnack un exemple d'intraemprenedoria?
- b) Com podria la direcció de GreenHarvest donar millor suport a les persones intraemprenedores?
- c) Com beneficia el projecte a l'empresa més enllà de l'increment en vendes?
- d) Quines idees aportaries per enfortir el projecte de Martín?

Possible solució: GreenSnack i l' intraemprenedoria .

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

1. Quines característiques fan del projecte GreenSnack un exemple d' intraemprenedoria ?
 - Sorgeix dins d'una empresa ja establerta (GreenHarvest).
 - Aprofita recursos interns (malbaratament alimentari).
 - És innovador en proposar un nou producte ecològic.
2. Com podria la direcció de GreenHarvest donar suport millor als intraemprenedors?
 - Atorgant més temps i pressupost als projectes innovadors.
 - Crear un programa d'incentius per fomentar la creativitat.
 - Brindant formació en gestió de projectes als empleats.
3. Com beneficia el projecte l'empresa més enllà de l'increment de vendes?
 - Redueix desaprofitament alimentari, millorant l'eficiència de l'empresa.
 - Millora la imatge corporativa com a empresa sostenible.
 - Atrau un nou segment de clients interessats en productes ecològics.
4. Quines idees aportaries per enfortir el projecte de Martín?
 - Establir aliances amb pagesos locals per ampliar l'assortiment de productes ecològics.
 - Desenvolupar estratègies de màrqueting per destacar l'impacte social del producte.
 - Expandir la línia de productes cap a altres formats com barretes energètiques o melmelades.

5. Per què és important mesurar l'impacte social en una emprenedoria social?

Perquè permet avaluar si l'emprenedoria realment contribueix a resoldre un problema social i justificar-ne la sostenibilitat econòmica.

6. Què vol dir que una emprenedoria social ha de ser econòmicament sostenible?

Significa que, encara que el seu objectiu principal és l'impacte social, ha de generar ingressos suficients per mantenir-se en funcionament sense dependre exclusivament de donacions.

7. Pensa en un problema social o mediambiental del teu barri o de la teva localitat. Com ho solucionaries des d'un model d'emprenedoria social?

Resposta oberta. Exemple:

Problema: excés de malbaratament d'aliments a supermercats

Solució: crear una empresa que reculli aliments en bon estat i els redistribueixi a famílies necessitades.

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

8. Quin és l'objectiu principal de l'Agenda 2030? Explica-ho amb les teves paraules.

L'objectiu és promoure un desenvolupament sostenible que equilibri el creixement econòmic, l'equitat social i la protecció del medi ambient per garantir un futur millor per a les properes generacions.

9. Quins nivells engloba el desenvolupament sostenible? Escriu una acció concreta per a un d'aquests nivells.

1. Econòmic: promoció d'ocupació digna.
2. Social: educació accessible per a tothom.
3. Mediambiental: ús d'energies renovables en empreses.

Exemple d'acció: Implementar panells solars en negocis locals.

10. Com pot el greenwashing afectar la confiança de les persones consumidores envers les marques?

El greenwashing genera desconfiança perquè les empreses aparenten ser sostenibles sense realment complir pràctiques ecològiques, cosa que pot portar a la pèrdua de clients.

11. Per parelles, trieu una empresa que es presenti com a sostenible i investigueu si les seves pràctiques són coherents amb aquesta afirmació.

Resposta oberta. Exemple: HyM i la seva col·lecció Conscious

H&M ha llançat diverses col·leccions " Conscious " en què afirma utilitzar materials reciclats i sostenibles. Tot i això, segons un informe de l'organització Changing Markets Foundation , només el 0,7% dels materials utilitzats per H&M provenen realment de fonts reciclades. A més, el seu model de negoci continua basat en la producció massiva i el llançament constant de noves peces, cosa que fomenta el consum excessiu i el malbaratament tèxtil.

Tot i que H&M promou iniciatives ecològiques, la seva producció a gran escala i la curta vida útil de les seves peces contradiuen els principis de sostenibilitat real. Perquè una empresa sigui veritablement sostenible, hauria de reduir-ne la producció, apostar per materials 100% reciclats i promoure la reutilització i el comerç circular.

12. Després de veure aquest vídeo bit.ly/Ley-cambiclimatico , respon a les següents preguntes de forma individual:

a) Creus que cal regular a través de normes aspectes relacionats amb la sostenibilitat? Consideres que així es protegeix el planeta o no serveix de res?

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

b) Se t'acudeixen altres accions que consideris més efectives? Poseu les vostres respostes en comú creant un debat sobre aquest tema.

Resposta oberta.

Test de repàs

1. Què és una empresa social?

- a) Una empresa enfocada a maximitzar beneficis econòmics.
- b) Una empresa que persegueix fins socials o mediambientals.
- c) Una ONG sense activitat econòmica.
- d) Una empresa sense ànim de lucre que no genera ingressos.

2. Quina actitud representa una persona emprenedora?

- a) Resistència al canvi i preferència per allò segur.
- b) Cerca constant d'oportunitats i solucions a problemes.
- c) Dependència total de recursos externs per iniciar un projecte.
- d) Delegació de les decisions importants en altres persones.

3. Una startup social s'enfoca principalment a:

- a) Utilitzar tecnologies innovadores per maximitzar el benefici econòmic.
- b) Crear solucions tecnològiques per a problemes socials.
- c) Realitzar inversions en sectors tradicionals.
- d) Generar ingressos sense prioritzar l'impacte social.

4. Quina de les opcions següents descriu millor la cultura emprenedora?

- a) Una actitud que fomenta la creativitat, la innovació i la presa de riscos per generar projectes o negocis.
- b) El conjunt de lleis que regulen la creació d'empreses en un país.
- c) La gestió de recursos econòmics per maximitzar beneficis personals.
- d) L'exclusió de persones que no tenen experiència empresarial prèvia.

5. Què significa el terme sostenibilitat empresarial?

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

- a) Garantir ingressos sense importar l'impacte ambiental.
- b) Aconseguir beneficis sense esgotar recursos ni fer malbé el medi ambient.
- c) Evitar regulacions governamentals.
- d) Prioritzar únicament la producció massiva.

6. Quina missió tenen els Objectius de Desenvolupament Sostenible?

- a) Incrementar el comerç internacional.
- b) Eradicar la pobresa i protegir el planeta.
- c) Garantir el lliure mercat.
- d) Enfortir les economies locals únicament.

7. Quin avantatge principal té una startup social davant d'una empresa tradicional?

- a) Major accés a finançament bancari.
- b) Innovació adreçada a resoldre problemes socials.
- c) Menors costos operatius.
- d) Major flexibilitat fiscal.

8. Quin és un exemple de projecte d'impacte social?

- a) Un sistema de comerç electrònic sense fins socials.
- b) Una xarxa de distribució sostenible per a entorns rurals.
- c) Una botiga de luxe a zones urbanes.
- d) Un restaurant tradicional.

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

Repte professional

REPTE PROFESSIONAL

Aquest repte es divideix en dues parts. Primer, analitzareu el vostre perfil emprenedor per formar equips de socis. Una vegada formats els equips, dissenyareu un projecte d'empresa social.

Part 1: «Som persones emprenedores»

1. Identificació d'actituds i habilitats clau. Dissenya una infografia amb la teva foto i les teves actituds, aptituds i habilitats clau (pots prendre com a model la [Figura 4.4](#) de la persona emprenedora en el sector de l'energia).
2. Presentació de les persones emprenedores. Has de presentar-te als teus companys i companyes ressaltant el teu perfil emprenedor.
3. Formació de grups de sòcies i socis. Heu de formar equips que presentin actituds, aptituds i habilitats clau que es complementin entre si.

Part 2: «Desenvolupem un projecte d'empresa social»

Per dissenyar el vostre projecte heu de seguir els passos següents:

1. Definiu la missió i els objectius de desenvolupament sostenible que persegueix la vostra empresa social.
2. Elaboreu un esquema com el de la [Figura 4.11](#) que reculli les vostres accions més destacables pel que fa al desenvolupament de la sostenibilitat.
3. Creeu un prototip o exemple de producte o servei.
4. Presenteu a la resta de la classe el vostre projecte d'empresa social.

Part 1: "Som emprenedors"

A) Identificació d'actituds i habilitats clau

Per a aquesta activitat, es pot dissenyar una infografia amb:

1. Foto personal.
2. Actituds (Exemple: creativitat, perseverança, resiliència).
3. Aptituds (Exemple: coneixements en màrqueting, finances, gestió de projectes).
4. Habilitats clau (Exemple: lideratge, comunicació efectiva, capacitat de treball en equip).

Per exemple:

Un estudiant que vulgui emprendre en tecnologia podria destacar:

- Actituds: Innovació i adaptació al canvi.
- Aptituds: Programació i anàlisi de dades.
- Habilitats clau: Resolució de problemes i treball en equip.

Eines per a la infografia: Canva , PowerPoint, Genially

B) Presentació dels emprenedors

Cada estudiant s'ha de presentar a classe ressaltant-ne el perfil emprenedor. Podeu contestar les preguntes següents:

- Per què vol emprendre?
- Quins són els seus punts forts com a emprenedor?
- A quin sector li agradaria desenvolupar un negoci?

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

Per exemple:

"Sóc Martina, una persona creativa amb habilitats en disseny gràfic i màrqueting digital. M'apassiona la moda sostenible i vull emprendre en aquest sector per reduir l'impacte ambiental de la indústria tèxtil."

C) Formació de grups de socis

Els estudiants han de formar equips amb perfils complementaris. Un equip equilibrat pot incloure:

- Un perfil creatiu i innovador.
- Un perfil analític amb coneixements financers.
- Un perfil comercial amb habilitats de comunicació i vendes.

Per exemple:

Un grup que vulgui emprendre en alimentació sostenible es podria formar amb:

- Un estudiant amb coneixements en nutrició.
- Un altre amb habilitats en negocis i gestió.
- Un amb experiència en màrqueting digital.

Part 2: "Desenvolupem un projecte d'empresa social"

A) Definir la missió i els ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible)

Cada equip ha de definir la missió de la vostra empresa i relacionar-la amb els ODS.

Per exemple:

- Missió: reduir el malbaratament d'aliments creant snacks a partir de fruites descartades per supermercats.
- ODS relacionats :
 - ✓ ODS 12: Producció i consum responsables.
 - ✓ ODS 13: Acció pel clima.

B) Esquema de desenvolupament sostenible

Cada grup ha de completar un esquema amb les seves accions en sostenibilitat:

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

Dimensió	Accions destacables
Econòmic	Crear empleo local y apoyar a pequeños agricultores.
Social	Educación sobre el desperdicio de alimentos en colegios.
Medioambiental	Reducción de residuos y uso de envases biodegradables.

C) Crear un prototip o exemple de producte/servei

Cal desenvolupar un model inicial del producte o servei que oferirà l'empresa. Els estudiants poden utilitzar qualsevol Intel·ligència Artificial (IA) per generar imatges que representin el seu producte o servei.

Per exemple:

- Producte: snacks de fruites deshidratades recuperades de supermercats.
- Prototip: es pot presentar un packaging ecològic amb un disseny de la marca.
- Eines: disseny en cartró reciclat, impressió 3D per a envasos, mostres físiques dels snacks.

D) Presentació del projecte d'empresa social

Cada equip ha de presentar la seva idea davant de la classe amb una presentació visual (PowerPoint, Canva o Prezi) que inclogui:

1. Nom i logotip de l'empresa.
2. Missió i ODS a què contribueix.
3. Esquema de desenvolupament sostenible.
4. Prototip o exemple de producte/servei.
5. Pla d'impacte: com ajudarà la societat i el medi ambient.

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

Comprova el teu aprenentatge

1. Investiga sobre un emprenedor o emprenedora que admiris. Respon:

- Què ho o la va motivar a emprendre?
- Quines dificultats va trobar?
- Quines habilitats o actituds van ser claus per al seu èxit?
- Què pots aprendre de la vostra experiència?

Resposta oberta.

Què ho va motivar a emprendre?

Amancio Ortega (fundador d'Inditex) es va motivar a emprendre pel seu interès en la moda i el desig d'oferir roba assequible i de qualitat.

Quines dificultats va enfrontar?

Recursos econòmics limitats a l'inici i una forta competència al sector tèxtil.

Quines habilitats o actituds van ser claus per al seu èxit?

Visió empresarial, capacitat d'innovació, lideratge i presa de decisions estratègiques.

Què podeu aprendre de la vostra experiència?

La importància de la perseverança, la innovació constant i l'adaptació als canvis del mercat.

2. Elabora un mapa mental a Canva on reflecteixis els elements de la cultura emprenedora.

Resposta oberta.

3. Enumera almenys cinc qualitats que creus que tenen les persones emprenedores.

Resposta oberta.

1. Creativitat
2. Perseverança
3. Capacitat de lideratge
4. Innovació
5. Resiliència

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

4. Imagina que voleu fomentar la cultura emprenedora a l'institut. En grups, dissenyeu una iniciativa que inclogui:

- **Un objectiu principal (per exemple, promoure idees sostenibles, ajudar emprenedors locals).**
- **Les activitats principals que faríeu (tallers, xerrades, fires d'emprenedoria, etc.).**
- **Com involucraries el centre educatiu?**

Resposta oberta.

Un objectiu principal: fomentar l'emprenedoria sostenible entre els estudiants.

Activitats principals:

Xerrades amb emprenedors que hagin creat negocis sostenibles.

Tallers de desenvolupament d'idees de negoci.

Fira d'emprenedoria on els estudiants presentin projectes.

Com involucrar el centre educatiu: col·laboració amb empreses locals, suport del professorat i ús d'instal·lacions escolars per a esdeveniments.

5. Explica amb les teves paraules què és el desenvolupament sostenible i per què és important actualment.

Resposta oberta. El desenvolupament sostenible és un model que cerca equilibrar el creixement econòmic, el benestar social i la protecció del medi ambient. És important perquè permet satisfer les necessitats actuals sense comprometre els recursos de les futures generacions, ajudant a combatre el canvi climàtic i promovent una economia més justa i responsable.

6. Identifica tres exemples concrets d'iniciatives sostenibles (una econòmica, social i mediambiental) i descriu com contribueixen al desenvolupament sostenible.

Resposta oberta.

- **Econòmica:** Too Good To Go – Redueix el malbaratament d'aliments en connectar consumidors amb restaurants i supermercats que venen excedents a preus reduïts.
- **Social:** Koiki – Servei de missatgeria que utilitza persones amb discapacitat i utilitza mitjans de transport sostenibles.
- **Mediambiental:** Ecoalf – Marca de moda que fabrica roba amb plàstics reciclats recollits de l'oceà, reduint la contaminació marina.

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

7. Consulta el llistat dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Escull-ne un i elabora una o diverses propostes de negoci per contribuir que es compleixi.

Resposta oberta.

ODS elegit: ODS 12 Producció i Consum Responsables.

Proposta de negoci: creació d'una botiga en línia de roba de segona mà i reciclada per reduir l'impacte ambiental del fast fashion . També es podria implementar un sistema de recompra de roba usada per donar-li una segona vida.

8. Investiga i analitza una empresa que coneguis. Podries identificar si les pràctiques són sostenibles? Què suggeriries per millorar-ne l'impacte ambiental o social?

Resposta oberta.

Empresa analitzada: McDonald's

- Pràctiques sostenibles identificades: ús d'envasos reciclables, incorporació d'opcions vegetarianes i reducció d'emissions als processos de producció.
- Millores suggerides: reduir l'ús de plàstics, promoure ingredients de producció sostenible, ampliar les seves opcions veganes i garantir millors condicions laborals a la seva cadena de subministrament.

9. Reflexiona sobre l'impacte dels teus hàbits diaris al medi ambient (per exemple, consum energètic, ús de transport, elecció de productes). Quins canvis podries implementar per alinear-te amb els principis del desenvolupament sostenible?

Resposta oberta.

Impacte actual: ús excessiu de plàstics, dependència del transport privat i consum de productes no sostenibles.

Canvis a implementar :

- ✓ Usar transport públic o bicicleta en lloc de cotxe.
- ✓ Reduir el consum de plàstics optant per envasos reutilitzables.
- ✓ Comprar productes locals i de comerç just.
- ✓ Disminuir el malbaratament d'aliments planificant millor les compres.

10. Dissenya un pla bàsic per iniciar una petita empresa social. Inclou a què es dedicarà, com generarà ingressos i com contribuirà al desenvolupament sostenible.

Resposta oberta.

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

- Negoci: empresa de reparació i venda de dispositius electrònics reconduccionats.
- Generació d'ingressos: venda de mòbils, ordinadors i electrodomèstics reparats a preus accessibles.
- Contribució al desenvolupament sostenible: reducció de residus electrònics, promoció de l'economia circular i accessibilitat a tecnologia per a sectors de baixos ingressos.

11. Com distingiries entre una empresa genuïnament sostenible i una que practica greenwashing ? Exposa exemples reals o hipotètics.

Resposta oberta.

Per distingir entre una empresa veritablement sostenible i una que practica greenwashing , és clau analitzar les seves accions reals més enllà de la publicitat. Una empresa autènticament sostenible integra la sostenibilitat en tota la seva cadena de valor, mentre que una que practica greenwashing fa servir estratègies de màrqueting enganyoses per semblar ecològica sense fer canvis significatius.

-Exemple d'empresa genuïnament sostenible: IKEA

IKEA ha implementat un pla de sostenibilitat real, amb el compromís de fer servir només materials renovables i reciclats en els seus productes per al 2030. A més, ha introduït iniciatives com la venda de mobles de segona mà i programes de reciclatge per reduir-ne l'impacte ambiental.

-Exemple de greenwashing : Marques d'aigua embotellada amb "etiquetatge verd"

Moltes marques d'aigua promocionen les seves ampolles com " eco -friendly " perquè utilitzen un petit percentatge de plàstic reciclat o perquè la seva etiqueta és de color verd, fent la impressió de ser més sostenibles. Tot i això, continuen produint milions d'ampolles de plàstic d'un sol ús, que generen una gran contaminació ambiental.

12. Creeu una llista d'avantatges i desafiaments que sorgirien en implementar un model de negoci sostenible. Pots comparar-ho amb una emprenedoria tradicional.

Ventajas	Desafíos
Mejora la imagen de marca y fideliza clientes	Costes iniciales más altos
Reduce el impacto ambiental	Mayor dificultad para encontrar proveedores sostenibles
Cumple con regulaciones ambientales	Competencia con empresas tradicionales más baratas
Puede acceder a incentivos y subvenciones	Requiere mayor esfuerzo en educación del consumidor

13. Busca en xarxes socials oa la web una emprenedoria social. Investiga a què es dedica i fes una llista amb les mètriques que faries servir per mesurar el seu impacte social.

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

Resposta oberta.

14. Omple al teu quadern els espais en blanc de les oracions següents amb l'opció correcta:

1. Les ... busquen resoldre problemes socials o mediambientals mentre generen ingressos a través d'activitats econòmiques.

a) ONG tradicionals.

b) Cooperatives.

c) Startups socials.

2. Les organitzacions sense ànim de lucre que financen els seus projectes mitjançant activitats comercials es denominen

a) Empreses socials.

b) Associacions comunitàries.

c) Organitzacions sense ànim de lucre amb ingressos propis.

3. Les ... són associacions de persones que col·laboren per solucionar problemes socials i generen ingressos de forma col·lectiva.

a) Startups socials.

b) Cooperatives.

c) Empreses privades.

4. Les ... solen utilitzar la tecnologia o la innovació per abordar reptes socials de manera eficient.

a) Cooperatives.

b) Startups socials.

c) Oenagés.

5. Un exemple d'una empresa social innovadora seria ... que se centra en el desenvolupament sostenible.

a) Apadrinaunolivo.org.

b) Una fàbrica d'automòbils.

L'emprenedoria: competències i habilitats emprenedores

c) Un banc privat.

15. Dissenya un cartell on alertis les persones consumidores sobre les tècniques de greenwashing que algunes empreses utilitzen.

Resposta oberta.

16. Escriu una reflexió sobre la tendència de la sostenibilitat a l'àmbit empresarial. Creus que les empreses dirigeixen la seva atenció a la sostenibilitat en les tres dimensions?

Consideres que la mediambiental és més coneguda que la resta? Creus que els consumidors coneixen realment les implicacions de ser més sostenibles? Penses que la sostenibilitat està renyida amb la fast fashion o el consum massiu de carn, per exemple?

Resposta oberta.

17. Dissenya un mapa mental on recullis les mesures i les polítiques de suport a la sostenibilitat.

Resposta oberta.